

ارتباط گنبد‌های ریولیتی افسیدین زا با پرلیت های منطقه جنوب غرب اردبیل

یوسف وثیق^{۱*} ، رضا زمانی^۲

(۱) دانشگاه آزاد اسلامی اردبیل

(۲) دانشگاه آزاد اسلامی مشکین شهر

چکیده

منطقه مورد مطالعه در جنوب غرب اردبیل قرار دارد این منطقه در بر گیرنده گنبد‌های ریولیتی مربوط به میوسن میانی و فوقانی است خروج چند مرحله ای این گنبد‌ها سبب تشکیل یک لایه افسیدین در در دامنه آنها شده است این گنبد‌ها در محل یک کالدرای انفجاری شکل گرفته اند فروافتادگی حاصل از تشکیل کالدرای سبب تشکیل حوضه رسوبی کم عمقی در اطراف گنبد‌ها گردیده و افسیدین در نتیجه آگیری به پرلیت تبدیل شده است مقادیر آگیری متفاوت در افق‌های مختلف افسیدین سبب تشکیل سه نوع پرلیت پامیسی ، گرانولار و کلاستیک در منطقه شده است و سرانجام در حوضه رسوبی بین گنبد‌ها رسوبات اپی کلاستیک در پلیوسن زیرین ته نشست نموده اند.

Relationship between obsidian rhyolite domes and perlites formation in south west of Ardabil area

Abstract

The area under study is situated in south-west of Ardebil. This area contains middle and upper Miocene rhyolitic domes. Obsidian layer formation in slope of domes is due to multistage extrusion of domes. These domes are located in eruptive caldera. A shallow basin has been formed around domes as a result of collapse of caldera. Obsidian has transformed to Perlite rock during dehydration. Pamiceous Perlite, granular Perlite and classical Perlite as three types of Perlites are formed due to variety of Obsidian dehydration in various horizons. Lower Pliocene epiclastic sediments are deposited in sedimentary environment formed between domes.

مقدمه

منطقه مورد مطالعه در جنوب غرب اردبیل ، بین طول های جغرافیایی ۴۸° ، ۰۰' تا ۴۸° ، ۱۰' شرقی و عرض های جغرافیایی ۳۷° ، ۵۰' تا ۳۸° ، ۰۰' شمالی واقع است. سنگ‌های آتشفشانی این منطقه ترکیب ریولیتی داشته و به شکل گنبدی دیده می شوند از نظر چینه شناسی گنبد‌های آتشفشانی منطقه بر روی رسوبات تخریبی سرخ رنگ اولیگومیوسن و در زیر رسوبات اپی کلاستیک پلیوسن زیرین قرار دارند لذا سن آنها به میوسن میانی و فوقانی نسبت داده می شود خروج این گنبد‌ها در رابطه با تشکیل یک کالدرای انفجاری بوده است. در گودافتادگی ناشی از وقوع این کالدرای حوضه رسوبی کم عمقی تشکیل شده و آگیری افسیدین در مجاورت این حوضه رسوبی سبب تبدیل آنها به پرلیت گردیده است.